

"DE CRĂCIUN DĂRUIM"

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, mai mulți copii din școlile Reșiței și din școala din Carașova au pregătit daruri pentru colegii lor cu posibilități materiale reduse.

In cadrul proiectului "DE CRĂCIUN DĂRUIM" – elevii și dascălii și-au dat mâna într-o campanie de "Solidaritate Colegială" și din donațiile făcute au realizat cadouri pentru copiii nevoiași. Din fiecare școală au fost selectați 10-15 copii fără posibilități materiale, copii care au primit de la Moș Crăciun rechizite, alimente, produse de curățenie și îmbrăcăminte.

Elevii carașoveni coordonați de către doamna profesoară de biologie, Rădulescu Gabriela, doamnele învățătoare de la Școala Generală nr. 1, Sofia Baciuna și Angela Polec și doamna educatoare Ghera Sabina, de la Școala Generală Nr. 2, au dovedit multă sensibilitate față de colegii lor aflați în nevoi și suferințe și au făcut tot posibilul să aducă spiritul Crăciunului și în sufletele acestor copii.

Evenimentul, care se află la a IV ediție, face parte din campania "Solidaritate Colegială", pentru buna lui desfășurare aducându-și contribuția Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin și Casa Corpului Didactic Caraș-Severin, în parteneriat cu Federația Internațională a Comunităților

Educative din România (FICE-ROM

NIA) filiala Caraș-Severin și Asociația

Învățătorilor. 73 de elevi din 8 școli reșițene, dar și 6 elevi de la Liceul Bilingv din Carașova au beneficiat de o masă caldă oferită la cantina Colegiului Economic, au ascultat

colinde în interpretarea Corului Armonia al Liceului Teologic Baptist Reșița și au primit pachetele de Crăciun aduse din școli.

Tot cu ocazia sărbătorilor de iarnă, elevii de la Școala Generală Nr. 2 din Carașova, sub îndrumarea doamnei profesoare Jurca Ema, s-au implicat și în realizarea proiectului educațional "Bucuria de a da daruri". Este vorba despre o colaborare între toate clasele de ciclu primar din Reșița și Școala Generală Nr. 2. În cadrul acestui proiect, școlarii din Carașova au dăruit din suflet jucării, dulciuri, rechizite și cărți pentru copii defavorizați și au primit, la rândul lor, cadouri de la alți copii.

În așteptarea lui Moș Crăciun, preșcolarii de la Școala Generală Nr. 2 din Carașova s-au pregătit temeinic și împreună cu părinții lor au lucrat de zor la atelierul de creație realizând aranjamente de Crăciun, suporturi de lumânări și brăduți, iar la final părinții le-au citit povești copiilor. Drept răsplată pentru efortul depus, Moș Crăciun nu s-a lăsat

așteptat, iar vineri, pe 16 decembrie, încărcat cu o mulțime de cadouri, și-a făcut apariția la Școala Generală Nr. 2. Îndrumați de către doamna educatoare și doamnele învățătoare, preșcolarii și școlarii i-au prezentat un moment artistic. Costumați în fulgi de nea, oameni de zăpadă, crăciunei, elevii au recitat poezii, au cântat și au dansat cu mult entuziasm. Pentru munca depusă, Moșul le-a împărțit cadourile, iar părinții și buncii prezenți la serbare i-au răsplătit cu aplauze și felicitări.

Lina Tincul

UREDNIȘTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Ivan DOBRA

Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija

MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA; Marija KALINA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDAȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Maria

MUSELIN; Maria LAJCHICI; Maria GIURCHIȚA; Maria CALINA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

"EMANUEL" U KARAŠEVU

str. 2
pag. 2

GIURECI-SLOBODAN GHERA

PONOVNO IZABRAN...

str. 3
pag. 3

RAZGOVOR

S. AMBADOROM

str. 6-7
pag. 6-7

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

*Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj želi Vam
sretan Božić i Novu 2017. godinu!*

Godina: XXIII
Broj: 136.
Prosina 2016.
Anul: XXIII
Nr.: 136
Decem. 2016

*Cu ocazia Sfintelor Sărbători de Crăciun și a Noului An 2017,
Uniunea Croaților din România vă urează multă sănătate,
fericire și un tradițional La Mulți Ani!*

Betlem u Karaševu

EMANUEL U KARAŠEVU NA SCENI ZHR-A

Mladost, energičnost, talent i upornost, glavne su odlike grupe Emanuel i razlog rezultata i uspjeha benda koji nam je 17. prosinca bio dragi gost u Karaševu.

Ovdje, na otvorenoj sceni ZHR-a, po izrazito hladnom vremenu, Emanuel je održao jednosatni koncert moderne duhovne glazbe, ispred mlade i, za naše prilike, brojne publike, koja se odazvala iz okružja naših sedam karaševskih sela.

Članovi grupe Emanuel odlučili su pjevati i živjeti duhovnu glazbu i upravo to čine punih 15 godina, a 15. obljetnicu djelovanja proslavili su prošlog mjeseca velikim koncertom u Velikoj Gorici, na što im mi danas ovim putem čestitamo! Njihova misija je prenijeti poruku ljubavi i nade, a s jednakim entuzijazmom i žarom služe u Crkvi kao što nastupaju i na koncertima u dvoranama ili klubovima.

Nakon koncerta u Karaševu zamolili smo Domagoja Pavina, jednog od članova sastava Emanuel, da nam odgovori na nekoliko pitanja vezana za stvaranje i djelatnost benda.

"Grupa Emanuel se okupila 2001. godine u našoj župi u Velikoj Gorici, Župa bl. Alojzija Stepinca, kao jedan zbor, jedan glazbeni sastav koji je pratio misna slavlja i događaje vezane za župu. Kasnije se ta naša djelatnost, naše poslanje malo proširilo. Počeli smo gostovati i po drugim župama, drugim zajednicama i, eto, tako već 15 godina nastojimo što predanije raditi ovaj "posao", ali to nije posao, to je naša misija koju smo prihvatili. Gospodin ju nam je stavio pred nas, a mi jednostavno dajemo sve od sebe da budemo u tome što predaniji i što bolji da tu riječ i tu poruku koju nam On šalje, kroz svoju glazbu donesemo.

Uglavnom sve što radimo, radimo timski, nitko nije određen

za jednu stvar isključivo. Ja, recimo, pokušavam bend posložiti u nekakvom aranžmanu glazbenog iričaja, cure imaju svoj tim koji stvara pjesme, ako je u pitanju prijevod neke, onda one to prevode, prilagođavaju, brinu o tom. Ako su u pitanju autorske pjesme isto tako.

Teško je izdvojiti neki moment koji je bio najbolji u našim nastupima, ali uvijek ćes pamtit ono što

je bilo prvo i ono što je bilo zadnje. Možda najznačajniji iskorak Emanuela u ovaj svijet duhovne glazbe bilo je naše prvo pojavljivanje za Uskrs 2004. godine, ali vrlo rado pamtim i zadnje izlaske, kao što je to bilo prošle godine na Bonofestu u Vukovaru. To je u zadnjem vremenu postao jedan vrlo popularan festival u Hrvatskoj i tamo nastaju vrlo dobre pjesme, vrlo kvalitetan materijal. Ali, opet, svaki je naš nastup na svoj način jedno novo iskustvo, dobro iskustvo koje

sinoć, ovdje u Karaševu, gdje možda ljudi ne znaju još uvijek naše pjesme. Ali nije ni bitno, mi smo tu da damo najbolje što možemo u tom trenutku, i, eto, Bog dalje neka radi, neka u tim ljudima jednostavno zapali žar!

Moram priznati da smo u zadnje vrijeme manje bili kod kuće, da smo se možda manje pripremali za Božić. Kao što vidite na terenu smo... Ono što je možda posebno bilo u ovoj našoj pripremi za Božić je to što smo uspjeli dobiti jedno novo iskustvo. Puni smo novih iskustava i tek kada se slegnu svi ovi dojmovi, svi ovi gradovi koji smo obišli u zadnje vrijeme, tek tada ćemo, možda, shvatiti da je sve to imalo smisla, da je sva ova žrtva imala smisla, svi ovi silni kilometri, susreti... Vjerujem da sve to ima jednog smisla, mislim da je to dobra stvar!"

Daniel Lucacela

Evandeoska poruka nema ograničenja. Nju možemo dati u klubu, možemo dati na jednom ovakom trgu, možemo dati u svojoj crkvi. Naravno da je lakše pjevati pred nekom punom športskom dvoranom, gdje publika zna sve pjesme, negoli

današnjim nekakvim stvarima koje su stavljene ispred mladog čovjeka, to je izazov. To ako čovjek osjeti kao misiju, nije teško!

ŠEDINȚA CONSILIULUI LOCAL CARAȘOVA

În data de 09.12.2016, începând cu ora 9,00, în sala de ședințe a Căminului Cultural Carașova a avut loc ședința extraordinară a Consiliului Local. Ordinea de zi a ședinței a cuprins 2 proiecte de hotărâre. La ședință au fost prezenți 9 din 11 consilieri locali.

Primul punct de pe ordinea de zi a cuprins proiectul de hotărâre privind aprobarea înființării Serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la nivelul comunei Carașova. Proiectul a primit opt voturi „pentru” și o abținere. S-a aprobat astfel înființarea Serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la nivelul comunei Carașova, structură cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Local al comunei Carașova și sub coordonarea primarului. Acesta va avea patrimoniu propriu, va funcționa pe bază de gestiune economică și se va bucura de autonomie financiară și funcțională,

va fi subiect juridic de drept fiscal, titular al codului unic de înregistrare fiscală și al conturilor deschise la unitățile teritoriale ale trezoreriei sau la unitățile bancare și va întocmi, în condițiile legii, bugetul de venituri, cheltuieli și situații financiare anuale. Potrivit expunerii de motive serviciile prestate prin sistemele de alimentare cu apă și canalizare au drept scop asigurarea alimentării cu apă, canalizare și epurarea apelor uzate pentru toți utilizatorii de pe teritoriul localității și trebuie să îndeplinească la nivelul utilizatorilor, în punctele de delimitare/separare a instalațiilor, parametrii tehnologici și programele

de furnizare stabilite în contractele de furnizare și cerințele indicatorilor de performanță aprobate de autoritatea administrației publice locale.

La punctul doi a fost votat în unanimitate proiectul de hotărâre privind rectificarea bugetului comunei Carașova pe anul 2016. Conform adresei AJFP nr. 6811/06.12.2016, veniturile bugetului local au fost suplimentate, iar banii au fost alocați pentru achitarea scadenței aferente împrumutului contractat. De asemenea, o altă modificare o reprezintă suplimentarea cheltuielilor la învățământ și asistența socială.

Maria Giurchița

PROSLAVA SVETOG NIKOLE

Dana 6. 12. 2016., u dvjema župama iz lupačke općine svečano je bio proslavljen blagdan Sv. Nikole. U OŠ iz Lupaka došlo je djece iz vrtića i OŠ Ravnika. Oni su zajedno počeli proslavu blagdana sv. Nikole misnim slavljem u 9:00, kojega je predvodio vlč. Marjan Tjinkul. Dječića iz vrtića i učenici od I-IV razreda imali su pripremljen lijep prigodni program, sastavljen od recitanja i pjevanja božićnih pjesama, ali i pjesama posvećenih svetom Nikoli. Kao nagradu, sveti Nikola darovao je dječicu slatkišima i uljepšao im dan još jednim poklonom, pored poklona kojega su već našli u svojim čizmicama kada su ujutro ustali.

I u župi Klokotič, na ovaj posebni dan, proslava sv. Nikole započela je jutarnjom Svetom misom. Djecu, njihove roditelje, odgajatelje, učitelje i profesore, rado je dočekaio i lijepo pozdravio vlč. Petar Dobra. OŠ Klokotič pridružila su se i dječica iz OŠ Vodnika. Za misnu glazbu pobrinula se novoosnovana grupa Klokotičkih Tamburaša, koja je svojim pjesmama uljepšala misno slavlje, a na kraju Svete mise, pjesmom "Opet će doći Nikola Sveti", jednim glasom, pjevala su sva dječica, jer su znali da će tim zazivom sveti Nikola ući u crkvu, a on nikada ne dolazi praznih ruku. Iznenadenje je bilo veliko kada je nakon blagoslova u crkvu ušao sveti Nikola odjeven u biskupa. On je darovao vrećicu punu slatkiša svakom djetetu koji je prisust-

vovao Svetoj misi. Ovo lijepo djelo ne bi bilo moguće da nije bilo i dobrih ljudi velikog srca. Njemu je u pomoć i ove godine pristupio gosp. Zdravko Ocil, koji je darovao 300 eura i bez čijeg dobrog djela ova proslava ne bi bila toliko lijepa i iznenađujuća. Nije bilo djeteta koji nije zavirnuo u vrećicu da vidi što sve tamo ima. Za kupnju slatkiša pobrinula se je odgajateljica Milena Butarica te učit. Mariana Chincea i učit. Dana Ursul.

Evo kako lijepa djela naših dobročinitelja mogu usrećiti veliki broj osoba, a proslavu blagdana svetog Nikole učiniti i ove godine nezaboravnom u dječjim mislima. Bila je prava milina vidjeti toliko radosti i toliko djece u crkvi. Među prisutnima na Svetoj misi bili su i naši slavljenici, koji su na blagdan svetog Nikole proslavili svoj imendan, a neki su toga dana slavili i rođendan.

Eto, draga djeco, da vrijedi biti poslušan tijekom cijele godine, ako zbog ničeg drugog, onda zbog toga što u mjesecu prosincu stižu i nagrade za sve vas. Sveti Nikola ne donosi darove samo poslušnoj djeci, već donosi darove i onima koji tijekom godine se trude kako bi bili bolji. Zato, svetoga Nikolu, djeca najviše vole i čekaju ga s nestrpljivošću, a on će uvijek doći i donijeti darove jedino onima koji vjeruju da čuda postoje i da ljude dobrog srca ima svugdje.

Slavica Muselin

ISUS KRIST SE RODI

Probudite se svi narodi
I padnite na kolena
ISUS KRIST se rodi
To je istina.

Naredba djevici
Da rodi sina
U štali na slamici
Sina jedina.

BOG ga je pustil
Kao sinka svoga
Da bi nas učil
Veru u Boga.

Naredbe Božje
Treba da se ispune
I nitko ne može
To da privrne.

Bog zemlju ovu
Hoće da spasi
Svetlost njegovu
Nitko ne gasi.

Ne verujte u druge Bogove
Jer vim vera čista.
Za vaši grijeve
Volute Isusa Krista.

Isus je svuda oko nas,
Samo Njega molete
Svaki dan i čas
Njemu se radujte.

Ghera Petru, Nermid

TEATRU DE MAGIE LA CARAȘOVA

În data de 6 decembrie 2016 Căminul Cultural din Carașova a fost învăluit în magie și mister, iar publicul prezent a fost fascinat de numerele de scamatorie ale binecunoscutului iluzionist Valentin Neacșu.

La spectacolul de magie au asistat, printre alții, profesorii și elevii Liceului Bilingv Româno – Croat din Carașova, preșcolarii din comuna Carașova, cei din gimnaziu, precum și cei de la Școala cu clasele primare din Nermed.

Valentin Neacșu, magician din cadrul Teatrului de Vest din Reșița, a fost protagonistul principal al spectacolului "Hocus Pocus". El le-a oferit spectatorilor prezenți posibilitatea de a descoperi o lume magică, necunoscută, învăluită în mister. Cei mai tineri dintre spectatori au fost deopotrivă încântați și uluiți de seria de apariții și dispariții care depășeau posibilitatea lor de înțelegere, de transformările de-a dreptul imposi-

bile pe care le-au văzut chiar cu ochii lor. Mulți dintre copiii prezenți în sala Căminului Cultural din Carașova și-au adus aportul la prezentarea de către iluzionist a numerelor de magie și a

trucurilor, ei fiind invitați pe scenă pentru a dezlega misterul magiei împreună cu iluzionistul Valentin Neacșu.

Spectacolul de magie oferit de domnul Valentin Neacșu în sala Căminului Cultural din Carașova a conținut ingredientele necesare pentru a-i determina pe copiii prezenți să aștepte nerăbdători următoarea reprezentare de acest gen în comuna lor. Copiii au plecat spre case cu zâmbetul pe buze și cu dorința arzătoare de a povesti celor dragi despre arta fascinantă a magiei și a iluziilor, fiindcă spectacolul de magie din Carașova a avut de toate, a fost distractiv, incitant, menit să te uimească și să bucure în egală măsură.

Maria Calina

TRAŽE SE RADNICI ZA HRVATSKU

Kamgrad d.o.o. je tvrtka koja se strpljivo gradila i razvijala te se u više od 35 godina iskustva može pohvaliti s više od 300 objekata u izvođenju različitih vrsta i složenosti radova iz segmenta visokogradnje i prateće niskogradnje. Kamgrad danas zapošljava više od 500 zaposlenika svih obrazovnih struktura potrebnih za uspješno funkcioniranje i rad tvrtke. Velika se pozornost posvećuje kontinuiranoj edukaciji zaposlenika, kako bismo mogli odgovoriti na sve izazove koje tržište svakodnevno stavlja pred nas.

Pozivamo Vas da se učinkovito razvijate i sudjelujete u stvaranju rezultata na pozicijama:

TESAR
Opis posla :

Izvođenje građenja objekata visokogradnje – tesarski radovi (izrada i podupiranje oplata za armirano-betonske konstruktivne elemente)

ARMIRAČ

Opis posla :

Izvođenje građenja objekata visokogradnje - armirački radovi (vezanje, prekrivanje i ugrađivanje armature)

ZIDAR

Opis posla:

Izvođenje građenja objekata visokogradnje - zidarski radovi (vanjsko i unutarnje zidanje, izrade betonskih mješavina, izrada glazura, ugradnja stolarije, prenošenje visina)

MONTER SUHE GRADNJE

Opis posla:

Izvođenje radova suhe gradnje (izvođenja i montaže pregradnih

stijena s metalnim podkonstrukcijama, izvođenje spuštenih i zakrivljenih stropova, povišenih podova, oblaganje zidova i stropova gips-kartonskim pločama, montaža izolacijskih slojeva i dr.).

UVJETI

- kvalificirani radnici
- radno iskustvo u izvođenju radova
- samostalnost u radu, odgovornost, marljivost, usmjerenost timskom radu
- poznavanje i pridržavanje mjera zaštite na radu

PODACI ZA KONTAKT

Kamgrad d.o.o.
Josipa Lončara 1h, 10090 ZAGREB, Republika Hrvatska
E-mail: posao@kamgrad.hr
Telefon: +385 1 34 30 450
+385 1 34 30 300

GIURECI-SLOBODAN GHERA IZBORIO DRUGI ZASTUPNIČKI MANDAT!

Hrvatska manjina ponovno zastupljena u Rumunjskom parlamentu.

Ovogodišnji izbori za Rumunjski parlament iz 11. prosinca, privukli su na biračnja 7.323.368 birača diljem države.

Za Slobodana Gheru, kandidata Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, glasalo je ukupno 3532 birača diljem države, dovoljno da se našoj hrvatskoj manjini i dalje osigura jedno mjesto u rumunjskom Zastupničkom domu za sljedeće četiri godine. Važno je istaknuti da je u svim karaševskim selima, osim Lupaka, Zajedništvo Hrvata izborio najviši postotak glasova.

Naselje Karaševo je našoj organizaciji povjerio najveći broj glasova, odnosno 308 od važećih 534 (57,67%), Nermiđ 101 glas od važećih 166 (60,84%), Klokotič 98 glasova od ukupnih 220 (44,54%), Jabalče 61 glas od svega 91 (67,03%), Vodnik, također, 61 glas od važećih 121 (50,41%), Ravnik 47 glasova od 140 (33,57%). Jedino u Lupaku 48 izbornih glasova od ukupno važećih 223 (21,52%) plasiralo je Zajedništvo na drugo mjesto iza PSD-a. Općina Karaševo je i ovoga puta znatno više svojih glasova povjerila kandidatu ZHR (59,4%) od Općine Lupak, koja je skupila samo 36% glasova.

Općenito gledajući na konačne izborne rezultate u spomenutim selima (izuzevši Lupak) radosni zaključujemo da Zajedništvo Hrvata uživa solidnu potporu ovdašnjeg hrvatskog življa, i hvala Bogu što je to tako! S druge strane, brojka hrvatskog življa iz karaševskih sela

opada od godine na godinu, to su nam pokazale statistike zadnjih popisa stanovništva, pa se s time smanjuje i broj glasova namijenjen predstavljajućoj organizaciji. Ako prirodnom smanjenju broja glasača dodajemo još i tradicionalnu nesuglasnost biračkog tijela naše zajednice, (kada znatan broj pripadnika naše hrvatske manjine svoje povjerenje iskaže drugim strankama negoli ZHR-u, čija je osnovna svrha promoviranje interesa Hrvata u Rumunjskoj), otkrit ćemo dosta zabrinjavajući pokazatelj za budućnost.

Radi usporedbe, ako krišom pogledamo unutar velike mađarske zajednice iz naše države, primjetit ćemo da i među njihovim članovima ima dosta konfliktualnih pozicija te različitih političkih viđenja. Međutim, kada u pitanje dolazi interes same zajednice odmah nastaje zadivljujuća sloga. Na svakim izborima, bilo to lokalnim, bilo parlamentarnim, usprkos raznolikošću mišljenja, mađarska je zajednica znala otpjevati jednim te istim glasom, a taj je glas uvijek išao u korist mađarskoj manjini. Zato su oni

jaki! I upravo ta kohezija, koja čvrsto povezuje mađarsku manjinu, razlikuje njihovu zajednicu od naše.

Mora se znati da rumunjske vlasti svim manjinama s ovog područja pružaju mogućnost ulaska u Parlament, pa tako i nama, ali nitko nam tamo ne drži zagrijano mjesto. Za to mjesto se moramo sami izboriti. Zato je

potreban što veći broj glasova (vota) naših birača!

Pored predstavnika šest stranaka koja su uspjela preći electoralni prag od 5% (PSD, PNL, USR, UDMR, ALDE i PMP), u Sabor su ušli i predstavnici sedamnaest nacionalnih manjina. Najveći broj sabornika izborili su socijal demokrati PSD, koji u Zastupničkom domu (Camera Deputaților) zauzimaju 154 mandata, a u Senatu 67 mandata. Na drugome mjestu, na velikoj udaljenosti, plasirala se Liberalna stranka PNL sa 69 mandata u Zastupničkom domu i 30 mandata u Senatu. Treće mjesto s 30 mjesta u Domu zastupnika i 13 u Senatu izborili su kandidati novoosnovane stranke desne orijentacije USR, dok je Demokratski Savez Mađara UDMR uspio prisvojiti 21 mandata u Zastupničkom domu i 9 mandata u Senatu. U nizu prikupljenih glasova slijedi stranka liberal demokrata ALDE s 20 zastupnika i 9 senatora, dok su zadnje plasirani populist iz PMP-a dobili 18 mjesta u Zastupničkom domu i 8 u Senatu.

Daniel Lucacela

CIJENJENI I POŠTOVANI HRVATI IZ RUMUNJSKE!

Evo, izbori su iza nas! Kao izabrani zastupnik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj želim se iskreno zahvaliti svim stanovnicima koji su 11. prosinca 2016. godine izašli na izbore i dali svoj glas Zajedništvu. Također, želim se zahvaliti i svim biračima i prijateljima diljem države i iz dijaspe, koji su mi ukazali povjerenje. Posebno zahvaljujem karaševskim Hrvatima iz Karaševa, Nermiđa, Jabalča,

Klokotiča, Vodnika, Ravnika, Lupaka, Tirola i Ričice, kao i Hrvatima iz Keče i Rekaša.

Vaš glas omogućio je da hrvatska manjina ima i dalje svog predstavnika u Rumunjskom Parlamentu, vaš glas omogućava jednu logičnu stabilnost i kontinuitet rada u vidu očuvanja našeg starog karaševskog identiteta, starog preko 700. godina.

Vaša me potpora obavezuje da i u sljedećem mandatu u

najvišoj demokratskoj i zakonodavnoj instituciji države zastupam ravnopravno interese svih Hrvata iz Rumunjske, za dobrobit naše male karaševske zajednice i čitave hrvatske manjine iz Rumunjske.

S velikom zahvalnošću i poštovanjem, želim Vam svima Čestit Božić i Sretnu Novu 2017. godinu!

Giureci-Slobodan Ghera,
predsjednik ZHR-a

PALJENJE PRVE ADVENTSKE SVIJEĆE U FAĖETU

Početak Adventa u Temišvarskoj biskupiji, mladi su obilježili paljenjem prve od četiri adventske svijeće postavljene na adventskom vijencu u crkvi iz FaĖeta.

Adventski vijenac je bio jedan od najljepših ukrasa postavljen ispred glavnog oltara župne crkve, pored velikog broja mladih sudionika koji su se okupili oko 300-njak ovom prigodom. Iz naših župa (Karaševo, Klokotić i Lupak) sudjelovalo je oko 50 mladih, za čiji prijevoz pobrinulo se Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj i SC PDM ERMINA TRANS SRL iz Klokotića.

Susret je organiziran u suradnji Dijecezanskog centra za mladež pri Temišvarskoj biskupiji, za čiji rad i duhovni rast zadužen je vlč. Tiberije Szabo, koji je u suradnji sa župnikom iz FaĖeta, mladim volonterima i aktivnim vjernicima uspio uveličati događaj paljenja prve adventske svijeće i učiniti ga nezaboravnim trenutkom u mislima svih prisutnih vjernika. Ovakav tip susreta održava se već skoro 13 godina i bio je pokrenut u župi "Snježne Marije" u Ričici,

a inicijator ovog lijepog događaja u adventskome vremenu je vlč. Pál József Csaba, župnik gorenavedene župe, arhiđakon Planinskog Banata i katedralski kanonik. Njegova želja bila je ta da dokle god može i Bog mu to priušti, biti prisutan na svim održanim susretima. To je do sada i uspio. Svijestan je koliko je važno biti uvijek uz svoje najmlađe vjernike i uz sve ostale mlade drugih župa, koji su željni sudjelovati u raznim vjerskim akcijama. Sav taj trud nije bio uzaludan, već je to puno doprinijelo tome da se projekt "Paljenje prve adventske svijeće" ne ugasi nakon osnivanja, nego da se nastavlja i dan danas, sa većim zadovoljstvom i velikim zanimanjem koji su mladi pokazali svojim sudjelovanjem i svojim prisutnošću, što jasno nam govori kako je ovaj tip projekta vrlo uspješan, potreban i vrijedan za mlade kršćane Temišvarske biskupije.

„Paljenje prve adventske svijeće” bilo je u subotu 26. studenoga 2016. Mladi različitih dobi bili su očekivani upisati se po grupama (bilo je 16 grupa) od 10:00-11:00 sati. Nakon upisa, u župnoj crkvi iz FaĖeta sve prisutne je lijepo pozdravio i zaželio im dobrodošlicu, vlč. Tiberije Szabo i faĖetski župnik, vlč.

Petru Muću. Uslijedila su čitanja i razmatranja, koja su sve prisutne polako približila ovogodišnjoj temi susreta "Misija u Adventu". Većini sudionika je već dobro poznat program ovakvih susreta, tako da su s radošću očekivali razgovore po grupama, za čije dobro odvijanje pobrinuli su se voditelji grupa, mladi volonteri koji aktivno rade po župama i za čiju pripravu ovom prigodom pobrinuo se Diecezanski centar za mladež.

Svi sudionici su aktivno razgovarali o tome što znači za svakoga od nas biti misionar ne samo u Došašću, već i u svakodnevnom životu. Poslije ručka, mladi su se ponovo okupili u crkvi i bili su predstavljeni sažeti radovi koji su se odvijali po grupama. U 16:00 započelo je slavlje svećane svete Mise i bila je upaljena prva adventska svijeća, jedan od najočekivanijih trenutaka.

Svetu Misu predvodio je rički župnik, vlč. Pál József Csaba uz koncelebraciju 15 braće svećenika, koji su došli zajedno sa svojim mladima iz različitih župa Temišvarske biskupije. Za glazbu na sv. Misi pobrinuo se je, već tradicionalno, zbor iz Ričice koji pripada župi "Snježna Marija". Ovogodišnje iznenađenje bila je Melinda Dumitrescu, poznata violonistica koja pjeva i svira duhovnu glazbu. Melinda je Rumunka iz Brašova koja danas živi i širi Božje evanđelje u Međugorju, a svojim muzičkim talentom prenosi diljem svijeta Božju poruku mira i ljubavi. Ona je zajedno sa Cristianom Roșagom, pijanistom iz Ričice uveličala proslavu paljenja prve adventske svijeće, a emocija koja se stvorila putem njezine glazbe, duboko je ostavila tragove, ako ne za cijeli život, onda je za sigurno bar

ostavila trag za ovaj period pripreme i promjene u bolje koji se najviše događa u Došašću.

Nakon sv. Mise i dodjeljenog Božjeg blagoslova, puni nade, mladi vjernici krenuli su svojim domovima nadahnuti lijepim mislima kako je svatko od nas rođen da bude misionar na ovome zemaljskome putu kroz život. O nama ovisi koliko ćemo svoju misiju uljepšati svojom prisutnošću u svagdanjem životu naših najbližih,

ili pak, možemo tu poruku misionarstva zatajiti, ugasiti i učiniti je nevidljivom.

Zato, paljenje prve adventske svijeće znak je dolaska perioda kada bi se svaki vjernik trebao duševno pripremati za doček Božića, jednog od najradosnijih kršćanskih blagdana. Jedan od simbola došašća je adventski vijenac, okruglog oblika s četiri svijeće koje se postupno pale, svake

nedjelje po jedna, sve do Božića, dana rođenja našega Spasitelja Isusa Krista. Svaka svijeća je simbolično imenovana. Prva svijeća je nazvana prorokova, jer ona navješta dolazak Spasitelja, druga betlehemska, treća pastirska i posljednja svijeća, nazvana je svijeća anđela, jer je on navjestio radosnu vijest rođenja našega Spasitelja, Maloga Isusa, kojega svi rado očekujemo. Drugi simbol Došašća su Mise zornice, koje se održavaju u ranim satima. To su našim mještanima omiljene jutarnje mise, kad se ljudi rado bude rano i odriču svoga sna, kako bi se polako spremali za doček Isusovog rođenja. Na zornicama, svaki vjernik ima priliku ispovijedati se kako bi za blagdan Božića čistim srcem i dušom spremno otvorio vrata i ponuditi Malom Isus jedno mjesto i u svom svagdanjem životu. To mjesto treba biti dostojno, čisto, puno ljubavi i topline. Neka Mali Isus, svakom od nas donese u srce obilje ljubavi i dobrote, puno zdravlja, te nam dušu ogrije blaženim mirom i strplivošću koja nam je toliko potrebna u ove burne dane.

Sretan i od Boga blagoslovljen Božić želim od srca svim čitateljima Hrvatske grančice!

Slavica Muselin

O AKADEMIKU ANTI STAMAČU

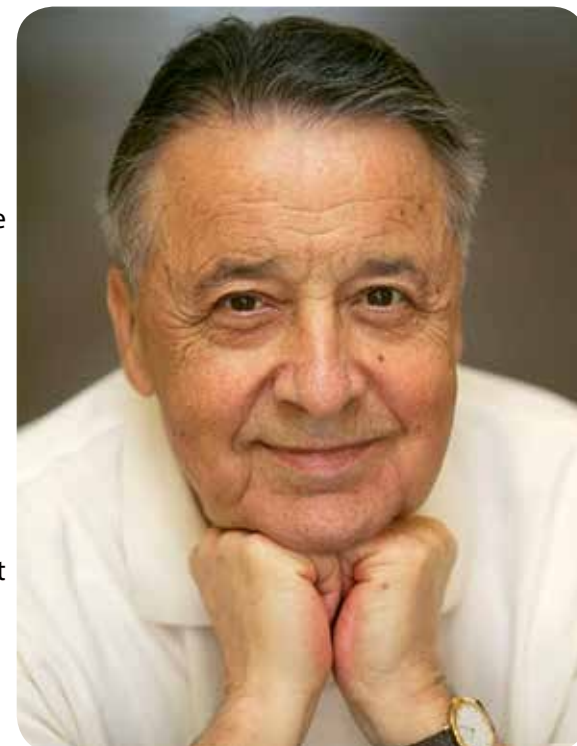
O našem Profesoru.

Čtajući ovih dana tisak, zapravo elektroničku verziju tiska ostala sam zatečena viješću da nas je napustio još jedan od velikana hrvatske riječi, književnosti i kulture. Riječ o našem profesoru Anti Stamaču. Svojim kolegama koji su studirali u Zagrebu na Filozofskom fakultetu ne trebam ništa govoriti. Njima je ime profesora Stamača dovoljno da bi prizvali uspomene iz studentskih dana, iz velike dvorane br. 7, u kojoj smo obično slušali profesorova predavanja, bilo iz Uvoda u književnost, bilo iz Svjetske književnosti, bilo iz Teorije književnosti.

Bio je fenomenalan profesor. Studenti su ga voljeli slušati. Bio je i izvrstan prevoditelj. Prevodio je njemačke klasike. A mislim da su ga upoznali i oni koji su još devedesetih odlazili na dvotjedne seminare za nastavnike hrvatskog jezika u Hrvatskoj. Za one kojima je bio profesor, za one koji su imali priliku slušati bar jedno njegovo predavanje, ali i za one koji prvi put čitaju o njemu donosimo nekoliko podataka o njegovom životu.

Profesor Ante Stamač rođen je 9. listopada 1939. godine na otoku Molatu. Pohađao je gimnaziju i srednju glazbenu školu u Zadru i Zagrebu. Godine 1963. diplomirao je komparativnu književnost i engleski jezik na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1969. bio je stipendist Herderove zaklade u Beču, i to na prijedlog Marijana Matkovića, te znamenite Humboldtove zaklade (1977. – 1978.) u tadašnjem Zapadnom Berlinu i Göttingenu. Magistrirao je 1970. komparativskom radnjom o Tinu Ujeviću, a doktorirao je 1978. godine disertacijom o teoriji metafore. Između 1963. i 1969. godine studirao je muzikologiju i povijest umjetnosti u Ljubljani te filozofiju i germanistiku u Beču. Jedno je vrijeme bio violinist u orkestru Opere Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu te glazbeni urednik Muzičkoga salona Studentskoga centra u Zagrebu. Za znanstvenoga asistenta na Katedri za teoriju književnosti u Odsjeku za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izabran je godine 1971., a od 1978. bio je docent, zatim

izvanredni profesor i voditelj iste Katedre, naslijedivši Juru Kaštelana. Od 1989. do 1990. godine bio je gostujući profesor na Sveučilištu u Oldenburgu. Održao je niz predavanja na sveučilištima njemačkoga govornog područja, a kao sveučilišni i književni predavač gostovao je u brojnim drugim zemljama, uključujući i Sjedinjene Američke Države.

Sursa: info.hazu.hr

Godine 1989. izabran je za redovitoga sveučilišnog profesora. Umirovljen je 2004. godine kao znanstveni savjetnik i profesor u trajnome zvanju. Od 2002. godine redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Od 2010. do 2014. godine bio je tajnik Razreda za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Dva je puta bio predsjednik Hrvatskoga filološkog društva, a u dva mandata i predsjednik Društva hrvatskih književnika. Bio je potpredsjednik Matice hrvatske. Za života je uređivao časopise Razlog, Telegram, Umjetnost riječi, Croatica i Republika.

Sam je sebe kratko opisao: "Ja sam hrvatski pisac, bavim se hrvatskim jezikom i kulturom i tako ću se baviti dok mi život to bude omogućavao i dopuštao", na najjednostavniji način opisao je svojedobno sebe i svoje poslanje, kako ga citira Mladen Pleše u članku posvećenom

njegovom životu i karijeri na portalu za društvena i kulturna pitanja Telegram (www.telegram.hr).

O Višnji Bože, jedini moj Bože, Ti nado mojih odbrojanih

dana,

Jer pijesak sam i vrijeme i kap

s dlana,

Gdje tru se sati a trenuci

množe.

Koji se truju i koji se glože

Nek upru pogled u srž onih

rana

Što ih je Sin tvoj radi ljudskih

mana

Trpio više no što tijelo može.

Osobito nek Višnje tvoje

zrenje

Svim bližnjim donese mir,

tišinu:

Nek zatru himbu i zlotvorno

htijenje.

Da gorke čaše, huda zla ih

minu

I radosno ih prati

Preobraženje

Te čistih duša da se k tebi

vinu.

(Molitva)

Ovi su podaci i pjesma preuzeti sa stranice Nacionalne sveučilišne knjižnice u Zagrebu (www.nsk.hr.), u kojoj se čuva veliki dio književne ostavštine Ante Stamača. O profesoru Stamaču teško je pisati u nekoliko fraza, pogotovo odmah nakon njegovog odlaska u nebeske visine.

Nakon nabiranja ovih podataka o akademiku Stamaču, ne mogu a ne navesti barem par zgoda s ispita. Profesor bi ponekad ušao u dvoranu broj 7 i počeo recitirati na grčkom ili latinskom. Homerovu Ilijadu. Volio je trope i figure. Metafore. Versifikaciju. Znao je biti ozbiljan, a znao nas je i nasmijati do suza. A i danas se sjećam jednog savjeta za studente. Znao je reći da prije razmišljanja o nečem iliti bolje rečeno izražavanja mišljenja o nečem moramo čitati i naučiti, a tek onda stvoriti neko mišljenje. Ili pak da trebamo pročitati Bibliju. Da ne možemo razumjeti svjetsku književnost bez Biblije. Bio je poput enciklopedije.

Vjerujemo da se njegovim odlaskom u ovo vrijeme Adventa njegova duša vinula k Bogu, baš kako je napisao u zadnjoj strofi gore navedene pjesme!

Maria Lațchici

POVESTEA PĂSTRĂVULUI CURCUBEU

Păstrăvul curcubeu sau păstrăvul american este răpitorul care mi-a marcat copilăria într-un mod foarte plăcut. Prezența lui în râuri este numai accidentală, "curcubeul" găsindu-se doar în apropierea unor crescătorii de păstrăvi, respectiv în amonte sau în aval de acestea. Crește foarte repede, reproducerea se face artificial și are loc numai primăvara. Este foarte bățios la luptă și are o valoare economică foarte mare deoarece carnea lui, puțin grasă, este foarte gustoasă și apreciată de cunoscători.

Cele mai frumoase amintiri cu păstrăvii scăpați din păstrăvărie erau atunci când apele râului Caraș se umflau din cauza topirii zăpezii de la munte și a ploilor torențiale din primăverile timpurii și calde. Nu pierdeam nici o ocazie de a captura o pradă ușoară pentru că păstrăvii evadați din celulele păstrăvăriei atacau fără nici o ezitare cam tot ce găseau la fundul apei. Dintre toți copiii satului care așteptau la marginea râului eu alegeam întotdeauna locul cel mai bun și nu o dată mi-a fost dat să prind sau să scap, datorită lipsei de experiență și a ustensilelor improvizate din anii copilăriei, păstrăvi de un kilogram sau mai bine. De multe ori am rămas cu ochii în lacrimi și cu durere în suflet datorită experiențelor neplăcute, însă eșecurile, la fel ca și satisfacțiile, nu au făcut altceva decât să mă motiveze să perseverez și mai mult în nobila mea îndeletnicire și să mă transforme în pescarul feroce de astăzi. Privind dintr-o altă perspectivă și păstrând proporțiile, desigur, aveam încă din fragedă copilărie abilitatea ursului brun, oportunist remarcabil, care intuia întotdeauna locurile cele mai bune pentru a captura somonii epuizați în urma marii migrații pentru depunerea icrelor.

În urmă cu mai mulți ani soarta m-a dus pe meleaguri străine, departe de casă și de râul în preajma căruia am crescut. Dar în Austria, căci despre această minunată țară este vorba, lucrurile stau cu totul altfel decât la noi. Cu toate că pescuitul la păstrăvi este foarte scump, rezultatele sunt pe măsură, mai ales în cazul în care ai experiență în pescuitul la răpitor. Cum prima dragoste nu se uită niciodată, nu m-am lăsat până ce n-am găsit o apă cu debit mare și adâncimi de doi, trei metri, sperând să capturez un păstrăv curcubeu de mari dimensiuni, cum nu există în râul Caraș. Am evitat astfel pescuitul în unele zone unde apele colcăie de pești, însă mici ca dimensiuni, pentru că voiam ceva

neobișnuit, diferit față de ce pescuiam la noi în țară.

Ajuns la locul pe care l-am considerat potrivit, am constatat că apa era puțin tulbure, așa că am fost nevoit să improvizez la locului faptei. Vorba românului, "socoteala de acasă nu e cu cea din piață". Deși știam că în zonă sunt pești de dimensiuni mari, deoarece am colindat locurile pe timpul verii, când apa râului era foarte scăzută, iar cu ajutorul ochelarilor cu lentile polarizate am putut observa siluete ale unor pești de aproximativ 1 m lungime, am pescuit vreo 3 ore în susul și josul râului fără nici un rezultat. În zadar am folosit momeli speciale pentru

păstrăvul curcubeu, nici un rezultat. A urmat o pauză de gustare și câteva guri de țuică de prună din Carașova, după care am trecut la echipament mai greu, respectiv năluci de mari dimensiuni. De câteva lansări, doar, am avut nevoie până la atacul ferm al unui răpitor ce se anunța a fi de mari dimensiuni. Am înțepat instantaneu și lupta a început. După vreo zece minute a cedat un pui de loștrită de aproximativ 3 kg și o lungime de 70 cm, subțire la talie și de o frumusețe de neînchipuit. Am fost foarte fericit când am eliberat puilul, însă pe de altă parte supărat datorită faptului că visul mi-a rămas neîmplinit. Nu am capturat peștele care mi-a marcat copilăria și pe care-l voiam cu orice preț, un păstrăv sălbatic, de mari dimensiuni, unul demn de revistele de specialitate. Am încheiat partida de pescuit și am plecat acasă înainte să se întunece, deoarece aveam de străbătut vreo 200 km până acasă.

În zilele și săptămânile care au urmat vremea s-a răcit considerabil. Au venit ploile de toamnă, diminețile deveneau din ce în ce mai reci, unele chiar cu brumă, iar peștii au încetat să se mai hrănească la fel de intens ca în timpul verii. Șansele mele scădeau considerabil, păstrăvul mult visat era tot mai departe.

Am desfăcut o sticlă de whisky irlandez într-o dimineață de toamnă târzie și am început să depaneze amintiri legate de pescuit și multe altele... Era ziua mea liberă, o zi cu totul specială și datorită faptului că era una dintre ultimele zile ale anului în care era permis pescuitul pe apele de munte. Ce-i drept, în Austria, pescuitul este deschis și pe timpul iernii, însă numai pentru cei cu buzunarul mult mai mare ca al meu, deoarece există câteva râuri unde populația de loștrită este cea mai mare din Europa. Pe măsură ce mă delectam cu ale mele, mi-a venit, brusc, o idee năstrușnică, care nu putea să se termine altcumva decât cu mine la pescuit. Soția m-a dus cu mașina până la râu și am rugat-o să mă recupereze spre seară, mai ales că locul nu era prea departe de casă. Am început cu oscilante mari, de 8.10 cm, de culori arămii și galbene, iar după o oră de pescuit și schimbat la năluci am fost recompensat cu un răspuns foarte hotărât. Deja după primul salt făcut deasupra luciului apei mi-am dat seama că este vorba despre peștele meu, despre păstrăvul curcubeu mult visat. Peștele a mai făcut câteva salturi, după care s-a lăsat la fund și parcă nu voia să mai iasă, în pofida stăruințelor mele. Totuși, experiența acumulată de-a lungul anilor și-a spus cuvântul și după 40 de minute de luptă dreaptă am adus la mal cel mai mare păstrăv curcubeu prins de mine vreodată, unul cu adevărat sălbatic și de o frumusețe de neîmăginit. La scurt timp a ajuns la fața locului și soția mea. M-a luat cu mașina și m-a dus acasă. Seara ce-a urmat a fost una specială, cu 6,5 kg de păstrăv proaspăt, mămăligă cu mujdei de usturoi și sticlă de whisky deschisă în dimineața zilei.

Petru Milos

TRADIȚII DE IARNĂ ALE CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Pentru comunitatea croată, sărbătorile de iarnă sunt cele mai așteptate momente ale anului și cuprind datini și obiceiuri păstrate din moși-strămoși.

Reprezintă momentul perfect pentru reînvierea tradițiilor de familie. De Crăciun, croații carașoveni adoră să-și orneze casele atât pe exterior, cât și în interior. În jurul ferestrelor sunt puse instalații electrice, iar bradul frumos ornate este nelipsit.

Sărbătoarea Crăciunului este precedată de o perioadă de pregătire, numită Advent, care înseamnă așteptare, înștiințare, sosire, într-un cuvânt pregătirea interioară pentru nașterea lui Cristos. Coronița de Advent are 4 lumânări, câte una pentru fiecare duminică a postului. Lumânările simbolizează: nădejde, dragoste, bucurie și pace. În Ajunul Crăciunului se obișnuiește să se pună sub masă o sită de cernut făină, în care se pun paie, iar peste ele sunt așezați 3 știuleți de porumb. Lângă se așează un castron cu nuci și mere.

În ziua de Ajun, croații țin post negru, iar cina o servesc după apusul soarelui. Gospodinele pregătesc preparate de post: fasole bătută, varză fiartă, pește, iar la desert se servește compotul de prune. Pâinea este făcută în casă, iar în interiorul ei se obișnuiește să se pună un bănuț care, potrivit tradiției, aduce noroc celui care îl găsește în timpul cinei. Un alt obicei specific Ajunului este și aruncatul nucilor. Acest lucru se face de către cel mai în vârstă membru al familiei, iar nucile sunt adunate, în

general de către copii. În tot acest timp sunt rostite cuvinte specifice comunității noastre: "Slez Bože u selo, če selo veselo!" În seara de Ajun, toată familia se adună în jurul mesei pentru cină și pentru a merge împreună la slujba religioasă, care se oficiază la miezul nopții.

Unul dintre cele mai îndrăgite obiceiuri de Crăciun este colindatul. În seara de Ajun, colindătorii merg pe la casele oamenilor aducând vestea cea bună a Nașterii Domnului, asemenea îngerilor și păstorilor care au vestit minunea din Betleemul Iudeii, Nașterea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria.

Colindătorii sunt de obicei băieți, iar „Betleem”-ul este confecționat din scânduri și are forma unei bisericuțe sau a unui grajd. Portalul este larg, pentru a se putea vedea bine spațiul interior, unde sunt

așezate figurinele confecționate din lemn sau ceramică. Interiorul este ornamentat cu mușchi, iar în față arde o lumânare. Această lesle este purtată din casă în casă. Este cântat un colind specific minorității croate: „Svim na zemlji mir, veselje!” Colindătorii sunt răsplătiți de gazde cu nuci, mere, dulciuri și bani.

Sărbătorile de iarnă, în comunitatea croată, se încheie cu sfințirea caselor. Cu acest prilej sunt nelipsite de pe masă lumânarea, carafa cu apă și sarea. Unele familii obișnuiesc să pună pe masă și câteva dintre roadele pământului, ca semn de mulțumire pentru recolta obținută. Tot cu acest prilej, preotul și membrii familiei se roagă pentru binecuvântarea casei și pentru o recoltă la fel de bogată în anul următor.

Maria Giurchița

POKLONI ZA DJECU

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj nije ni ove godine zaboravio djecu predškolske i školske dobi iz karaševskih sela i djecu hrvatske nacionalnosti iz Tirola. U sklopu božićnih i novogodišnjih blagdana, Zajedništvo je djecama poklonio 480 paketițe sa slatkișima u ukupnoj vrijednosti od 9.600 leja. Ukoliko u ostalim selima paketițe su dijelili predstavnici ZHR-a, poklone je u Karașevu uručiavao Djed Božićnjak koji je posjetio učenike predškolske dobi. Smještena oko nakićene jelke, djeca su „začarala” Djeda Božićnjaka otpjevavši mnoștvo prigodnih pjesama na hrvatskom i rumunjskom jeziku (Dobro večer želimo, Svim na zemlji, Moș Crăciun

cu plete dalbe, Colindăm, colindăm iarna, Renul lui Moș Crăciun). Na-jhrabrijii malișani su se slikali s Djedom Božićnjakom, obećavși da će biti poslušni i marljivi i u Novoj godini.

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj uručiue od 2004. godine poklon – paketițe svim karașevskim djecama, toliko uoči božićnih blagdana, koliko i prigodom Dana djeteta.

Lina Tincul

RAZGOVOR S AMBASADOROM R. HRVATSKE U RUMUNJSKOJ, NJ. EKSC. DR. DAVOR VIDIŠ

Veleposlanik R. Hrvatske u Bukureštu, Nj. Ekselencija dr. Davor Vidiš, boravio je 4. i 5. prosinca u radnom posjetu u karaševskoj zajednici.

U pratnji uvaženog gosta bila je gđa. Kitica Slade Pavičić, prvi tajnik hrvatske ambasade. U sklopu radnog posjeta, dr. Davor Vidiš se sastao s predsjednikom ZHR-a, općinskim dužnosnicima, župnicima karaševskih župa te posjetio neke glavne institucije u mjestima gdje žive karaševski Hrvati.

„Migracija prema zapadnim državama problem je koji pogađa ne samo hrvatsku zajednicu s ovog prostora nego i cijelu Rumunjsku“, rekao je dr. Davor Vidiš u intervjuu za našu publikaciju. Kada je riječ o odnosima između Rumunjske i Hrvatske, Veleposlanik Vidiš smatra kako su oni „odlični na političkoj i bilateralnoj razini, na ekonomskom nivou postoji ogroman potencijal i uvijek ima mjesta za bolje, a moj je zadatak da ih poboljšam“. Kada je u pitanju karaševska zajednica i njezina budućnost na ovim prostorima, Nj. Ekselencija nam je, između ostalog, rekao: „Vi ste jedan mali dragulj, vrijedni ste velike pažnje, vi ste zajednica vrijednih, čestitih i marljivih ljudi... Međutim, nalazimo se danas u krucijalnom trenutku, suočeni s problemima koji neminovno donosi ovo novo vrijeme i ovaj novi način života, nalazimo se u trenutku odluke, kad će se zajednica dugoročno opredijeliti“.

Vaši posjeti karaševskoj zajednici dokaz su velikog interesa diplomatske misije Hrvatske u Bukureštu za hrvatsku manjinu s ovih prostora. U samo godini dana već ste nekoliko puta posjetili hrvatsku zajednicu, a prije toga ste bili diplomat i u drugim državama iz Europe gdje žive hrvatske zajednice. Vaša Ekselencijo, kakva je hrvatska zajednica iz Rumunjske, koji ste dojam stekli, kakva je ona u usporedbi s drugim hrvatskim zajednicama koje ste bolje upoznali?

Prije svega hvala za vaš interes za razgovor sa mnom i hvala na ovoj konstataciji da sam ja već nekoliko puta ovdje. Ja sam naime obećao čelnicima vaše zajednice kad sam prvi put bio u posjetu Karaševu da ću ovdje dolaziti češće. Kad kažete briga za Hrvate

to nije samo dio našega posla, to je nama ustavna kategorija jer mi, kao R. Hrvatska, imamo u Ustavu kategoriju da moramo brinuti za Hrvate izvan Hrvatske. Međutim, to nije samo to, nije nešto što je meni samo obaveza. Meni je užitak biti ovdje i posjetiti hrvatsku manjinu koja traje šest, sedam stoljeća

triju i to je na neki način problem. Naravno, svaka zajednica manjinska je kao u obitelji. U obitelji ima i situacija gdje se ne slažu svi oko istih pitanja i to je ono gdje bi se moglo na neki način malo bolje. Mora se raditi na koheziji, da zajednica bude malo složnija ali doći će to s vremenom, ja se nadam.

Odnosi dviju zemalja su tradicionalno dobri, prijateljski, nema otvorenih pitanja između Hrvatske i Rumunjske. Osim toga, rumunjska država preko svojih institucija dosta pomaže opstanku hrvatske manjine na ovim prostorima, isto kao što, naravno, pomaže i svim ostalim manjinama. Što nam možete reći o tim odnosima, posebice o odnosima na ekonomskom planu gdje uvijek ima mjesta za unapređenje.

Ako pratite situaciju po Europi vidite da je jedan val populizma obuhvatio naš kontinent. To je u neku ruku posljedica ovog migrantskog vala, a nešto su se i nacije, i narodi, i Vlade nekako stisli u sebe i svi se drže nekako

zatvoreniji nego što je bila prava izvorna europska ideja, koja je nastala prije četrdesetak, pedesetak godina. Međutim, što je interesantno ovdje je da zapravo i Hrvatska i Rumunjska imaju slične vlade, proeuropske, prozapadne, za transatlantsku suradnju. Dakle, Hrvatska i Rumunjska imaju podudarne vanjske politike i sličan pogled na Europu, a čak i u tom nekakvom integracijskom smislu smo otprilike negdje isti, mi smo u čekaonici i za Euro i za Schengen. Znači tu smo slični i jako puno tih iskustava možemo međusobno dijeliti. Mi jako cijenimo činjenicu što je predsjednik Johanniss za jedan od svojih prvih posjeta u inozemstvo odabrao Hrvatsku, ja se nadam da će mu predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović to iduće godine uzvratiti. Što se tiče odnosa, odnosi

nastavak na 7 str.

nastavak s 6 str.

su dobri, ono što bih ja htio je da su frekventniji i sadržajniji, da ti odnosi nisu samo u Bruxellesu nego da će više biti i bilateralno aktivni. Naravno, mi smo u Hrvatskoj imali u godini dana dva izbora, sada slijede izbori u Rumunjskoj. Poslije toga, kad se obje vlade stabiliziraju, mogu predvidjeti s velikom izvješnošću da će odnosi biti frekventniji, da će se više posjeta događati. Što se tiče gospodarstva, tu ste me na neki način dobro uboli jer to je dobro pitanje, tu stvarno ima puno potencijala. Rumunjska je jedna država s ogromnim gospodarskim potencijalima, najveća država u ovom dijelu Europe, a dobri poslovni odnosi se mogu stvarati na razne načine. Ja želim poticati te odnose i nadam se da ćemo tijekom posjeta predsjednice napraviti gospodarski forum u Bukureštu, kako bi direktno neke grane ekonomije, odnosno gospodarstva, doveli u kontakt. Recimo, vi ste zainteresirani ovdje za izgradnju autocesta što smo mi napravili, onda vi imate dosta jaku auto industriju, kod nas ima potencijala za dijelove auto industrije. Ja sam izvukao par primjera, dakle potencijala ima puno i moramo ga iskoristiti.

Jučer ste najavili posjet predsjednice Kolinde Grabar Kitarović Rumunjskoj i našoj zajednici. Iz tog aspekta, mi smo bez ikakve dvojbe favorizirani u odnosu na sve ostale manjine iz Rumunjske jer koja se zajednica može pohvaliti s takvim velikim interesom svojih najvećih dužnosnika kao što se možemo pohvaliti mi. Bio je najprije predsjednik Mesić, zatim premijer Sanader, onda predsjednik Josipović, kardinal Božanić, predsjednik Sabora Josip Leko, i ne na kraju Vaši posjeti, Ekselencijo. Što nam možete reći o tome, o tako velikom interesu Hrvatske za jednu svoju manjinu?

Vraćamo se na početak našeg razgovora, vi ste jedan mali dragulj, jedna mala zajednica koja je ovdje opstala dugo, dugo godina. Vi ste vrijedni velike pažnje, to je zaista uspjeh, ostanak i opstanak tako dugo ovdje uz sve silne migracije i ratove koji su se zadnjih stoljeća zbivali. Mi imamo nekoliko takvih malih zajednica, imamo jednu vrlo malu zajednicu na Kosovu,

u Janjevu, imamo jednu malu zajednicu u Boki Kotarskoj, tako da hrvatski dužnosnici imaju veliki respekt prema vama. Najmanje što možemo učiniti

je da vas redovno posjećujemo, da u okviru naših mogućnosti financijski pomažemo, da pokrenemo projekte prije svega, one projekte koji rade na očuvanju vašeg nacionalnog identiteta, odnosno našeg nacionalnog identiteta. Tako da normalno da smo zainteresirani za ovu zajednicu da opstane, a i našim dužnosnicima je drago doći ovdje i vidjeti vas koji ste opstali tako dugo.

Mi smo štitili stoljećima naše etničko biće i u tim davnim teškim vremenima nismo ostavili zaboravu ono što je naše. Sada su nastupila nova vremena, a nova vremena impliciraju nov način života, što pretpostavlja nove probleme za opstanak naše manjine. Mi imamo danas izgrađene institucije, imamo škole na hrvatskom jeziku, no unatoč tome se u zadnjim decenijama suočavamo s problemima drugačijeg karaktera, a to su migracije ljudi, odlazak naših ljudi u zapadne države zbog posla, što ste Vi malo prije i spomenuli, sve manji broj djece, stanovništvo hrvatskog porijekla je skoro prepolovljeno. Koje su naše perspektive za opstanak, smješi li nam se svjetla budućnost?

Jako mi je drago da ste me to pitali i zato što mislim da je sada vrlo, vrlo specifičan trenutak. To vam govorim iz vlastitog iskustva, malo prije sam spomenuo zajednicu Hrvata u Janjevu na Kosovu, koja je 1991., po prvim privremenim rezultatima, imala 6.600 da bi ih sad bilo negdje oko 200. Zašto vam to govorim? Zato što je vrlo važan trenutak sada. Ja mislim da je zajednica u jednom trenutku odluke kako će to biti dalje. Ta odluka nije samo na zajednici jer ako ova država, koja ima dobru perspektivu, brzo dođe s nekim dobrim plaćama vama se više neće isplatiti otići u druge države. Ako se ovdje gospo-

darstvo razvije, ako se otkriju potencijale ove županije, mislim da bi bilo prostora da ljudi nađu ovdje svoj smisao ostanka i opstanka. Nije lako otići vani.

Tim ljudima koji su otišli vani nije lako. Kad išćupate biljku iz korijena i posadite je negdje drugdje, niste sigurni kako će ona rasti. Ne znam da li je to sreća ali govorim iz vlastitog iskustva. Evo, ja sam u zadnjih 25 godina živio u 6-7 država, što sam dalje od države to mi je Hrvatska draža. Prema tome, znam da tim ljudima nije lako, a s druge strane ti ljudi moraju živjeti i jesti, tako da ih ja razumjem. Ono što mi možemo i vi možete kao zajednica činiti jest da budete složni i jasni u idejama koje imate da opstanete ovdje; sad je trenutak kad će se zajednica dugoročno opredijeliti. Naravno, ljudi trebaju živjeti svaki dan, ponavljam, djeca trebaju hranu, odjeću, novi su izazovi. Vi ste sami rekli. Da ne govorimo i o komunikacijskim tehnologijama, sve je danas dostupno. Možda će se isplatiti danas-sutra, za nekoliko godina, više ostati ovdje nego otići van. Mali poticaj nam treba. Ono što mi moramo učiniti jest da nađemo gospodarsku bazu, da vidimo nekoliko projekata jer ako se ovdje otvori jedan pogon i bude recimo 50 do 100 plaća, to će mjesto osjetiti. Ja se toplo nadam da ova zajednica, sad kad je krucijalni trenutak, neće doći na onu razinu kad je teško obnovljiva. Posebno ako je toliko dugo opstajala, mislim da ne bi bilo razloga da izgubimo samo tako. Kad sam prvi put došao ovdje, u zajednicu čestitih, vrijednih i marljivih ljudi, - to se odmah osjetilo, rekao sam da ću često dolaziti i probati učiniti sve da se zajednici pomogne. Tako da je meni to drago, i kažem: ono što je u našoj moći, mi ćemo učiniti. Vi nam pomognite, prije svega sebi, pa time i nama, i ja se nadam da bi zajednica u jednom trenutku, kad se sve okolnosti promjene, mogla imati lijepu budućnost.

Ivan Dobra